

Teenusetingimused nr RHT-1

Leviteenus

Ringhäälingu levitamine raadioeetrisse

1.Mõisted

Ringhääling – (edasi RH) on raadio- või televisiooniprogrammide edastamine eetri kaudu, eesmärgiga teha need üldkasutatavate vastuvõtuvahenditega üldsusele kättesaadavaks

Ringhäälinguorganisatsioon – (edasi RHO) ettevõtja, mittetulundusühing, sihtasutus või avalik-õiguslik juriidiline isik, kellel on toimetust vastutus ühe või mitme RH-programmi koostamisel

Ringhäälingusignaali – (edasi RH-signaali) Levitamist valmis TV- ja raadiosignaali, mis vastavad Eesti Standarditele EVS 735:1999, EVS 736:1999, EVS-ETS 300 384:1999 (raadio) ja EVS 734:1998 (TV) määratletud tehnilistele näitajatele

Ringhäälinguteenus – Leviteenus, Eetripüsiliiniteenus, Infrastruktuuri üüriteenus

Edastamine – elekterside vahendite abil ringhäälinguorganisatsiooni (RHO) saadete või programmide üldsusele tajutavaks muutmine. Edastaja võib olla RHO ise või operaator

Levisignaali – Saatejaamadest Teeninduspiirkonda Levitatud RH-signaali moduleeritud kõrgsagedussignaali

Levitamine – RH-signaali edastamine Saatejaamadest raadioeetrisse selliste kiirguse parameetritega, mis tagavad Teeninduspiirkonnas asuvatele Lõpptarbijatele vastuvõtuvõimaluse eeldusel, et nimetatud tarbijad omavad vastuvõtukohta iseärasustele vastavaid vastuvõtuseadmeid ja raadiohäired puuduvad

Leviteenus – kogumik Levira poolt täidetavaid kohustusi, millised on defineeritud Lepingus ja mis seisneb Levisignaali Levitamises

Klient – Leviraga lepingulises suhtes olev juriidiline või füüsiline isik

Leping – leping Levira ja Kliendi vahel, mille alusel Levira osutab Kliendile Teenuseid

Operaator – ettevõtja või RHO, kes edastab või taasedastab RHO-de saateid ja programme ringhäälingus lõpptarbijateni (vaatajad, kuulajad)

Saatejaamad – kogum aktiivselt töötavaid infrastruktuure, varustust ja teenuseid, mida kasutatakse RH-signaali Teeninduspiirkonda Levitamiseks

Taotleja – Levira Teenusele juurdepääsu taotlev juriidiline või füüsiline isik

Taotlus – Taotleja poolt esitatud kirjalik soov Teenuse saamiseks, mis sisaldab vajalikke andmeid Teenuse ettevalmistamiseks ja Lepingu sõlmimiseks

Teeninduspiirkond – piirkond, kus Levira kindlustab RH-signaali Levitamise Saatejaama(de) kaudu Lepingus kooskõlastatud tingimustel

Teenus – Levira poolt Kliendile Lepingu alusel ja kooskõlas vastavate Tingimustega osutatav Ringhäälinguteenus või muu teenus

Teenusetingimused – dokument, mis fikseerib konkreetse Teenuse olemuse, liitumise protseduuri, Teenuse alustamise ja osutamise olulised tehnilised ja sisulised parameetrid ning tingimused

Tingimused – Levira poolt määratletud Üldtingimused, Teenusetingimused vms

Üldtingimused – dokument, milles on sätestatud Levira ja Kliendi vaheliste suhete eeldused ja õiguslikud alused

2.Üldine

Ringhääling seisneb ringhäälinguprogrammide (raadio- või televisiooniprogrammide) koostamises ja nende toimetamises lõpptarbijateni – vaatajateni ja kuulajateni. Programmide üldsusele kättesaadavaks muutmiseks on võimalik kasutada järgmiseid elektroonilise side võrke:

- kaabellevivõrgud
- satelliitlevivõrgud
- lairibavõrgud (IPTV)
- maapealsete RH-saatjate võrgud

3.Teenuse kirjeldus

3.1 Levitamine

RHO koostatud RH-programm edastatakse saatejaama, kust selle programmiga moduleeritud kõrgsageduslik Levisignaal levitatakse raadioetrise vaatajatele–kuulajatele üldkasutatavate vastuvõtuvahendite abil tarbimiseks. Kuigi tavaliselt on Operaatorina levitajateks saatejaamade omanikud, võivad Operaatoriteks olla ka programmitootja RHO ise või kolmandad, saatejaamu mitteomavad sideettevõtted.

Levitamisel on iseloomustavaks näitajaks saatejaamast levitatava programmi leviala. See on pindala, millel on normaalset vastuvõttu tagav väljatugevus. Leviala suurus sõltub mitmest komponendist, näiteks saatja võimsusest, antennisüsteemi võimalikult väikestest kadudest, saateantenni võimendustegurist ja paiknemiskõrgusest mastis.

3.2 Levitamisel kasutatava infrastruktuuri komponendid

RH levitamisel kasutatava infrastruktuuri komponendid saatejaamas on:

- saatja
- filtrid
- fiidrid
- antenn
- tugiseadmed levitamiseks
- ruumid ja mast seadmete paiknemiseks

Struktuurikomponendid võivad olla erineva omandikuuluvusega (saatejaamaomanik, RHO, kolmandad sideettevõtjad), struktuur ise moodustab aga alati tehniliste lahenduste ühtse terviku. Kasutatavate seadmete ja nende parameetrite valik selles struktuuris lähtub kohustuslikust nõudest, et programmide levitamisel ei tohi Operaatori tegevus häirida teiste saatjate tööd. Selle tagab Tehnilise Järelevalveameti poolt kontrollitav sagedusplaneering, mille põhjal antakse välja ringhäälinguluba ja sellest lähtuvalt omakorda sagedusluba. Lubade parameetrite kohaselt toimub levitamise struktuurikomponentide ja -parameetrite valik ning see määrab omakorda Teenuse parameetrid.

3.3 Leviteenuse parameetrid

RH-signaali raadioetrise levitamise põhiparameetrid on ringhäälinguloas lubatu põhjal:

- levitatav kiirusvõimsus
- antenni paiknemise kõrgus.

Nimetatud andmete põhjal ning lähtudes olemasolevatest ressurssidest ja mõistlikest ressurstitäiendustest toimub konkreetsete Teenuse osutamiseks vajalike komponentide ja parameetrite määratlus.

Selliselt määratletavad parameetrid on:

- antenni tüüp
- antenni paiknemise tegelik kõrgus
- antenni võimendustegur
- saatja väljundvõimsus.

Loetletud parameetrid on aluseks Leviteenuse eest tasu arvestamisele.

3.4 Liitumisprotseduur

Taotleja esitab Levirale nõuetekohase Ttaotluse vajalike andmetega, sh teatab, kes taotleb Tehnilise Järelevalve Ametilt (TJA) sagedusluba (kas Taotleja või Levira).

Teenuste puhul, mille pakkumiseks on Leviral olemas vaba ressurss ja mis ei eelda täiendavaid kokkuleppeid Taotleja ja/või kolmanda isikuga, paigaldatakse seadmed ning teostatakse vajalikud installeerimis- ja häälestustööd hiljemalt 30 päeva jooksul nõuetekohase kirjaliku tellimuse laekumisest.

Teenuste puhul, mille pakkumiseks vajab Levira täiendavat ressursi (seadmete soetamine, infrastruktuuri rajamine) ja/või mis eeldavad täiendavaid kokkuleppeid Taotleja ja/või kolmanda isikuga (Tehnilise Järelevalve Amet, kohalikud omavalitsused vms), lepatakse Teenuse osutamise alustamise aeg Taotlejaga kokku eraldi kokkuleppe alusel.

Vastavalt Levira ringhäälinguteenuste osutamise Üldtingimustele sõlmitakse Taotlejaga Leping, milles on näidatud Teenuse alustamise aeg, Teenuse osutamise tingimused, Teenuste loetelu ja Teenuste hinnad.

Peale seadmete paigaldamist mõõdab Levira ITU soovitus nr. 370 kohaselt RH-Saatejaamast väljastatava raadiosignaali väljatugevust ja kontrollib selle vastavust Eesti standardile EVS 734:1998.

Teenus aktiveeritakse Taotlejaga sõlmitavas Lepingus kokkulepitud kuupäeval.

3.5 Juurdepääsu võimaldamise tehnilised tingimused

3.5.1 RH-signaali Teenuse juurdepääsupunktis Levira saatja sisendil peab vastama järgmistele Eesti Standarditele:

- (a) EVS 735:1999, EVS 736:1999, EVS ETS 300 384:1999 – raadioprogrammid
- (b) EVS 734:1998 – TV-programmid

3.5.2 RH-signaali nivood Teenuse juurdepääsupunktis Levira saatja sisendil ja saatja sisendtakistused peavad olema järgmised:

- (a) 1,5 V / 600 oomi – raadioprogrammid, TV-helisisendid
- (b) 1 V_{pp} / 75 oomi – TV-videosendid

3.6. Teenuse spetsifikatsioon

Teenuse tehnilised tingimused on määratud järgmistele Eesti Standarditele:

- (a) EVS 735:1999, EVS 736:1999, EVS ETS 300 384:1999 – raadioprogrammid

